

Universitatea Tehnică A Moldovei

CREDITAREA SECTORULUI AGRAR

Student:

Onufrei Liuba

Conducător:

Dragomir Lilia

dr. hab., prof. univ.

Chișinău, 2024

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII
MOLDOVA**

**Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultatea Inginerie Economică și Business
Departamentul Economie și Management**

**Admis la susținere
Șef departament:
Țurcan Rina, dr., conf. univ.**

”_____” _____ 2024

CREDITAREA SECTORULUI AGRAR

Teză de master

Student:

Onufrei Liuba, FCSA

Conducător:

**Dragomir Lilia,
dr. hab., prof. univ.**

Consultant:

Recenzent:

Chișinău, 2024

ADNOTARE

Creditarea sectorului agrar

(în baza datelor SRL ABC-CARS)

ONUFREI Liuba, Universitatea Tehnică din Moldova, Chișinău 2024

Structura tezei: adnotare, introducere, trei capitole, concluzii, bibliografie, 62 de pagini text de bază, 3 figuri, 7 de tabele și 5 anexe.

Cuvinte-cheie: credit, sector agrar, contract de credit, dobândă, politică de credit.

Problematica studiului este faptul că creditarea sectorului agrar pe lângă toate caracteristicile specifice operațiunilor de creditare, mai are și particularitățile specifice sectorului agrar, care, complică considerabil acest proces. Oferta produselor de credit pentru producătorii agricoli a băncilor comerciale se diferențiază, dar se consideră limitată din cauza riscurilor la care se expun băncile comerciale, ca rezultat ponderea creditelor acordate agriculturii în portofoliile de credit ale acestora este modestă.

Obiectivele tezei de master se exprimă prin expunerea aspectelor generale ale creditării sectorului agrar în vederea identificării particularităților acestuia în Republica Moldova, specificarea etapelor procesului de creditare, analiza activității de creditare a griculturii de către băncile comerciale din Republica Moldova și politicile de creditare..

Metodele aplicate în procesul realizării cercetării sunt metode cantitative și calitative de cercetare; metode ale analizei și sintezei, observarea, compararea, etc..

Rezultatele obținute. Creditarea sectorului agrar este o activitatea specifică, care implică riscuri suplimentare față de creditarea altor sectoare, provocate de particularitățile activității agricole. Pe de altă parte, cunoscută fiind importanța sectorului, este o activitate strict necesară și care impune studierea pentru a evidenția deficiențele și ale lua în considerare la elaborarea politicilor de credit.

ADNOTARE

Lending to the agricultural sector

(based on ABC-CARS SRL data)

ONUFRUI Liuba, Technical University of Moldova, Chisinau 2024

Structure of the thesis: annotation, introduction, three chapters, conclusions, bibliography, 62 pages of basic text, 3 figures, 7 tables and 5 annexes.

Keywords: credit, agricultural sector, credit contract, interest, credit policy.

The problem of the study is the fact that crediting the agricultural sector, in addition to all the specific characteristics of credit operations, also has the particularities specific to the agricultural sector, which considerably complicates this process. The offer of credit products for agricultural producers of commercial banks is differentiated, but it is considered limited due to the risks to which commercial banks are exposed, as a result the share of credits granted to agriculture in their credit portfolios is modest.

The objectives of the master's thesis are expressed through the exposition of the general aspects of the crediting of the agricultural sector in order to identify its particularities in the Republic of Moldova, the specification of the stages of the crediting process, the analysis of the crediting activity of agriculture by the commercial banks of the Republic of Moldova credit policies.

The methods applied in the research process are quantitative and qualitative research methods; methods of analysis and synthesis, observation, comparison, etc.

The results obtained. Lending to the agricultural sector is a specific activity, which involves additional risks compared to lending to other sectors, caused by the particularities of agricultural activity. On the other hand, knowing the importance of the sector, it is a strictly necessary activity that requires study in order to highlight deficiencies and take them into account when developing credit policies.

CUPRINS

INTRODUCERE

1. ABORDĂRI GENERALE PRIVIND CREDITAREA SECTORULUI AGRAR	10
1.1 Esența, necesitatea, specificul și deficiențe ale creditării sectorului agrar	10
1.2 Metodele și etapele procesului de creditare a sectorului agrar.....	19
2. ANALIZA ACTIVITĂȚII DE CREDITARE A SECTORULUI AGRAR.....	27
2.1 Situația creditării sectorului agrar de către băncile comerciale.....	27
2.2 Analiza situației economico-financiare a întreprinderii SRL ABC-CARS.....	34
2.3 Contractul de credit – reflecția juridică a operațiunii de creditare.....	37
3. POLITICI DE CREDITARE A SECTORULUI AGRAR	45
3.1 Politici de finanțare și creditare a agriculturii în cadrul Uniunii Europene	45
3.2 Politica de creditare a sectorului agrar în Republica Moldova.....	53
CONCLUZII.....	60
BIBLIOGRAFIE	62
ANEXE	

INTRODUCERE

Una dintre cele mai vechi practici de finanțare a agriculturii este finanțarea rambursabilă, adică creditarea. În același timp, unul dintre principalele sectoare de activitate ale unei economii naționale este cel agricol. În acest context este foarte importantă studierea creditării sectorului agrar.

Creditul agricol, în trecut, dar și în prezent, constituie o preocupare importantă a instituțiilor de credit – bănci, organizații de creditare nebancară, asociații de economii și împrumut, etc, dar și o preocupare la nivel de instituții ale statului.

Creditul agricol rămâne a fi printre principalele instrumente de finanțare a sectorului agrar, fapt demonstrat și de practica ultimilor decenii din Republica Moldova. Analiza evoluției creditului agricol bancar se impune ca o modalitate de evidențiere atât a tendințelor în dinamica acestuia, cât și de elucidare a deficiențelor existente în relațiile producător agricol-bancă.

De asemenea, este necesară adaptarea continuă a produselor creditare bancare la cerințele de finanțare a entităților din sectorul agrar, modernizarea creditării bancare a afacerilor din agricultură, determinate de particularitățile generale ale activității sectorului agrar și ale conjuncturii economice curente, în vederea menținerii competitivității pe piețele produselor agricole și asigurării unor activități eficiente în sectorul agrar.

Importanța temei cercetate reiese din necesitatea tot mai mare de rezolvare a problemelor financiare ale unuia dintre sectoarele prioritare ale economiei țării – agricultura, prin creșterea rolului creditării bancare, sporirea accesibilității acestei surse de finanțare, îmbunătățirea condițiilor de creditare, creșterea atractivității creditului bancar pentru producătorii agricoli, precum și stimularea unităților agrare să apeleze la diverse produse și servicii financiare furnizate de bănci.

Obiectivele generale ale tezei de master se exprimă prin expunerea aspectelor generale ale creditării sectorului agrar în vederea identificării particularităților acestuia în Republica Moldova, specificarea etapelor procesului de creditare, analiza activității de creditare a agriculturii de către băncile comerciale din Republica Moldova și politicile de creditare.

Metodologia de cercetare. În procesul realizării cercetării, autorul a utilizat metode cantitative și calitative de cercetare; metode ale analizei și sintezei, observarea, compararea, etc.

Din punct de vedere structural teza de master este sistematizată în Introducere, 3 capitole, concluzii, bibliografie și anexe.

În **Introducere** este menționată actualitatea temei, sunt formulate obiectivele cercetării, expusă metodologia de cercetare și menționată structura tezei de master.

Capitolul 1 „**ABORDĂRI GENERALE PRIVIND CREDITAREA SECTORULUI AGRAR**” conține particularitățile și specificul creditării sectorului agrar, deficiențe privind

accesul la credite a întreprinderilor din sectorul agrar, tipurile de credite. Se reflectă etapele procesului de creditare.

Capitolul 2 „**ANALIZA ACTIVITĂȚII DE CREDITARE A SECTORULUI AGRAR**” include analiza creditării sectorului agrar de către băncile comerciale din Republica Moldova, analiza situației economico-financiare a întreprinderii SRL ABC-CARS, analiza contractului de credit, care reprezintă baza juridică a operațiunii de creditare, în care se expun toate condițiile privind creditarea.

Capitolul 3 „**POLITICI DE CREDITARE A SECTORULUI AGRAR**” reflectă politicile de creditare și finanțare a agriculturii prin prisma Politicii Agricole Comune a Uniunii Europene, cât și politica de creditare a băncilor comerciale.

În **Concluzii** este reflectată sinteza cercetării realizate, respectiv sunt formulate concluzii privind activitatea de creditare a sectorului agrar, specificul și tendințele în contextul sistemului bancar național, cât și politicile de creditare care ar îmbunătăți operațiunile de creditare a sectorului agrar.

BIBLIOGRAFIE

1. BASNO C., DARDAC N., FLORICEL C. Monedă, credit, bănci. – București: Editura Didactică și Pedagogică, 1994.
2. BĂNCILĂ, Natalia, CADOCINICOV, Eugen. Unele aspecte ale calității portofoliului creditar pentru sectorul bancar autohton. In: Studia Universitatis Moldaviae (Seria Științe Exacte și Economice), 2018, nr. 2(112), pp. 99-104. ISSN 1857-2073.
3. CADOCINICOV, Eugen. Modelarea gestionării portofoliului de credite al băncii comerciale. In: Buletinul Inovațiilor al Centrului de Inovare și Transfer Tehnologic , 2018, nr. 2, pp. 36-37. ISSN 2537-6411
4. DUMBRĂVEANU, Lilia., Aspecte privind finanțarea în sectorul agrar. https://usm.md/wp-content/uploads/2012/09/st_exacte/2012/1/Articole/21.%20p.131-136.pdf
5. GORDAN, V., Creditul agricol pârghie a managementului modern în agricultură. Disponibil:<https://www.usamvcluj.ro/files/teze/2015/briciu.pdf>
6. GRIGORIȚĂ C. Bazele activității bancare. – Chișinău: Editura Cartier, 2005.
7. MARDARI, Liliana., BEȚIVU Ala., MATEOC-SÎRB, Nicoleta., PUȚUNTEAN, Nina., Implicarea băncilor comerciale în creditarea și finanțarea sectorului agrar. <http://repository.utm.md/bitstream/handle/5014/21807/Conf-CSD-FIEB-2022-p207-213.pdf?sequence=1>
8. PIPEREA Gh. Contractul de credit, un renumit contract nenumit. 2018. <https://www.bursa.ro/contractul-de-credit-un-renumit-contract-nenumit-23564536>
9. STOICA M. Managementul bancar. – București: Editura Economică, 1999
10. STRATULAT., Oleg, CREDITUL AGRICOL ÎN SISTEMUL BANCAR NAȚIONAL: ANALIZE, TENDINȚE, PERSPECTIVE. https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789/1930/Oleg%20STRATULAT_Economica_%20nr%201_%202022.pdf?sequence=1&isAllowed=y
11. Creditarea activităților agricole: provocările integrării în Uniunea Europeană.. Disponibil: http://mecanica.ucv.ro/ScoalaDoctorala_v/Temp/Rezumate/rezumat%20RO%20Meita.pdf
12. Asistența pentru preaderare în favoarea dezvoltării rurale (IPARD III). Programele IPARD III pentru perioada 2021-2027 – obiective și finanțare. https://agriculture.ec.europa.eu/international/international-cooperation/enlargement/pre-accession-assistance/overview_ro
13. Obiectivele-cheie ale PAC 2023-2027. https://agriculture.ec.europa.eu/common-agricultural-policy/cap-overview/cap-2023-27/key-policy-objectives-cap-2023-27_ro

14. IPA III: instrumentul de asistență pentru preaderare (2021-2027). <https://eur-lex.europa.eu/RO/legal-content/summary/ipa-iii-the-instrument-for-pre-accession-assistance-2021-2027.html>
15. Informații privind activitatea de creditare a MAIB
16. Informații privind activitatea de creditare a BC ProCreditBank SA
17. Informații privind activitatea de creditare a BC Victoriabank SA
18. Informații privind activitatea de creditare a BC Moldindconbank SA
19. Raportul anual al BNM anii 2020-2023.